

Stortingets Transport og kommunikasjonskomité

Oslo, 20.10.2015

Høringsinnspill fra Abelia: Prop.1S 2015-2016: Statsbudsjettet.

Abelia er NHOs landsforening for kunnskaps- og teknologibedrifter. Abelias visjon er: Drivkraft for kunnskapssamfunnet. Abelia har mer enn 1.700 medlemsbedrifter med til sammen ca. 45.000 årsverk. Abelia viser til anmodning om høring til komiteen 08.oktober 2015, og vedlegger her vårt skriftlige innspill.

Abelias forslag for videre vekst og velferd.

Abelia deler regjeringens ambisjon om et kunnskapsbasert Norge. Våre budsjettinnspill er bidrag til realiseringen av denne ambisjonen. Etter vårt syn er en fortsatt satsing på anvendt forskning, innovasjon, kommersialisering og teknologi avgjørende for norsk omstillingsevne, produktivitet og verdiskaping. Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2016 er historisk godt i sin satsing på kunnskap, det er meget bra at man allerede i 2016 når målet om at 1% av BNP brukes til offentlig finansiert forskning.

Abelia stiller i midlertidig spørsmåltegn ved om Norge har råd til slike ekspansive budsjetter over tid. Dette budsjettet er det første i nyere tid som ikke har penger å legge inn i oljefondet. Med fallende oljepris og en offentlig sektor som har fortsatt å vokse de siste årene, er norsk økonomi mer sårbart enn på svært lenge.

Samfunnets behov må styre prioritering av forskningsmidler

Regjeringens samlede budsjettforslag 2016 følger godt opp realisering av Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning ved styrking av den grunnleggende/verdensledende forskningen og den næringsretta forskningen, samt på stimulering til å delta i Horisont 2020. Derimot er Langtidsplanens satsing på forskning for å løse de store samfunnsutfordringene svakere i 2016-budsjettet.

Stortinget har prioritert klima, miljø og miljøvennlig energi som ett av fem tematiske områder i Langtidsplanen. Transportsektoren trekkes fram som en særlig viktig sektor der Norge har gode forutsetninger for å foreta omstilling, både innen verftsindustri, biltransport og veiutvikling. Omstilling til lavutslippssamfunnet skal bli særskilt prioritert. Abelia kan ikke se at Regjeringens forslag til statsbudsjett 2016 følger opp denne prioriteringen.

Samferdselsdepartementets budsjettkapittel 1301 Forskning og utvikling mm, har en beskjeden økning på 3,8 mill kroner, som utgjør 2,4%, det vil si mindre enn prisstigning. Når staten skal investere i vei-, jernbane- og broprosjekter som skal stå i 50-100 år, må en ikke basere seg på dagens teknologi og transportløsninger, men parallelt investere i anvendt forskning for å utvikle morgendagens løsninger. Prosjektet Fergefri E39 har økonomiske og sosiale dimensjoner og et tidsperspektiv som tilsier et eget tverrfaglig forskningsprogram i Forskningsrådet.

Fremtidige konkurransekraft innen jernbane.

I budsjettet ligger det en investering i år på 21,3 milliarder NOK til jernbaneformål, hvorav 9,6 milliarder til investeringer i regi av Jernbaneverket. Det er positivt at et grønt skifte understøttes gjennom satsning på jernbane i budsjettforslaget. Abelia støtter også fokuset på verdiskaping i Samferdselsdepartementets retningslinjer til planfasen i Nasjonal Transportplan 2018-2029. Vi ser derimot lite til virkemidler i budsjettet for å støtte en slik holdning til "verdiskaping". Budsjettet bør stimulere Norges fremtidige konkurransekraft og evne til å levere på egne gigantprosjekter. Bare i

2015 er et tosifret milliardbeløp sendt ut av landet, bl.a. som følge av utilstrekkelig norsk FoU-innsats på grønn jernbaneteknologi.

Abelia har tatt initiativ til et bedriftsnettverk for å utvikle norsk sektor for jernbaneteknologi. Vi har mottatt støtte fra Innovasjon Norge til et forprosjekt og har en rekke aktører med oss. Nettverket er bekymret for manglende satsning på forskning og vanskelig markedstilgang for norske og innovative aktører i enorme innkjøpsprosesser dominert av store utenlandske aktører.

En forutsetning for ny jernbaneteknologi er rett kompetanse.

For at Norge skal kunne hevde seg i internasjonal høyteknologisk konkurranse, som eksempelvis innen jernbaneteknologi, er det avgjørende med tilstrekkelig tilgang på IKT-kompetanse. Norge går bevisst inn i en varslet krise hvor *i beste fall* 1 av 4 IKT-stillinger vil stå ubesatt i 2030 (Damvad og Samfunnsøkonomisk analyse). Dette er en dramatisk situasjon fordi teknologi er en forutsetning for nødvendig innovasjon og fornying på alle samfunnsområder enten det er transport, infrastruktur, sikkerhet eller andre vesentlige områder for fagproposisjonens nedslagsfelt.

Cybersikkerhet er viktig for norsk beredskap

Det er positivt med fokuset som gis til sikkerhet i fagproposisjonen fra Samferdselsdepartementet. Satsningen på Cyberøvelsen og varslet øvelse i regi av Direktoratet for samfunnssikkerhet- og beredskap er gode tiltak som Abelia støtter.

Fiber og bredbåndsutvikling er en viktig infrastruktur for nytt norsk næringsliv

En fortsettelse av tilskudd til bredbåndsutbygging mener Abelia er nødvendig, men registrerer at budsjettet til dette er mer enn halvert. Budsjettets kutt står i sterk kontrast til de 700 millioner kronene i statsstøtte til bredbåndsutbygging det ble søkt om fra kommunene rundt om i landet i 2015.

Hurtig teknologiutvikling og økning i bruk av båndbredde betyr at en betydelig økning, fremfor en reduksjon, av tilskuddet ville vært formålstjenlig for å sikre flest mulig en best mulig digital deltakelse i samfunnet. Like viktig er bredbåndsutbyggingen næringslivet. I dagens høyteknologiske samfunn, vil tilgang på nett, bli en av de viktigste infrastrukturinvesteringene Norge kan gjøre for å skape og opprettholde konkurransedyktige arbeidsplasser rundt i hele landet.

Abelia ber Stortinget prioritere følgende tiltak i statsbudsjettet for 2016:

- **Målet om tre prosent av bruttonasjonalprodukt (BNP) til forskning og utvikling følges opp med årlig opptapping i offentlig finansiert forskning, rettet mot de tematisk prioriterte områdene i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Her er jernbane- og annen transportforskning avgjørende for å oppfylle Langtidsplanens mål om lavutslippssamfunnet.**
- **Forskningsmidlene til transportforskning og IKT må styrkes med 50 mill kr i 2016 som bidrag til et mer kunnskapsbasert og bærekraftig samfunn og i samsvar med prioriteringene i Langtidsplanen.**
- **Veksten i forskningsmidlene må fordeles via Forskningsrådet. Konkurranse om forskningsmidlene på like vilkår gir best utvikling av forskningsmiljøene, kvalitet i forskningen og målrettet valg av virkemidler.**
- **En økning i antall studieplasser innenfor informatikk ved de sentrale universitetene med minst 25 prosent innen 2016 og 50 prosent innen 2019. Estimert kostnad for dette er 40-45 millioner kroner i statsbudsjettet for 2016.**

Abelia vil avslutte med å takke for muligheten til å komme med innspill til statsbudsjettet, og ønsker komiteen lykke til i det videre budsjettarbeidet.

Med vennlig hilsen,

Håkon Haugli
Administrerende direktør Abelia